

การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา ทางการเรียนรู้

The Development of A Model for Learning
Skills of the “at risk” Early Childhood Children
with Learning Disabilities

★ ผศ. ดารณี ศักดิ์ศิริผล

กรรมการควบคุม ศ. ศรียา นิยมธรรม

ผศ. ไพฑูรย์ โปธิสาร

รศ. ชูศรี วงศ์รัตนะ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ด้วยการดำเนินการวิจัยพัฒนาเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยกเด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 3 สร้างชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และการประเมินทักษะการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือคัดแยกเด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โดยแบ่งโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก สุ่มมา 15 % ของโรงเรียนแต่ละขนาด โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้นักเรียนทั้งหมด 402 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ และการประเมินทักษะการเรียนรู้ เป็นเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อ

คำสำคัญ : รูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ เด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

★ กศ.ด. (การศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านทิศทาง การจำจาก การฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และการจัดกลุ่มสัมพันธ์ มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ เลือกมาโดยใช้วิธีเจาะจงเป็นเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ด้านละ 6 คน รวม 6 ด้าน เป็นจำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชนิด คือ แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ และชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินทักษะการเรียนรู้ ใช้สถิติทดสอบแบบ The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Rank Test ผลการวิจัย พบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยก และแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพตรงตามเกณฑ์ และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนรู้ก่อน และหลังการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ พบว่า ความสามารถทั้ง 6 ด้าน สูงขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสิทธิภาพของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ จากการศึกษ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก

Abstract

Daranee Saksiriphol. (2006). The Development of A Model for Learning Skills of the "at risk" Early Childhood Children with Learning Disabilities.

The main purpose of this research was to develop a model for enhancing learning skills of the "at risk" early childhood children with learning disabilities. Three following phases of the research were conducted. The first phase was the

construction of instrumentation to identify the children who were "at risk" in learning disabilities. The second phase was the construction of instrumentation to assess learning skills of those who were "at risk" in learning disabilities. The final phases was the development of intervention and assessment packages on learning skills.

Four hundred and two subjects aged 5 - 6 years old from the schools of Bangkok Basic Education Service served as the subjects in the first phase and were enrolled in the second semester of 2004 academic year. The schools of the subjects were obtained from stratified sampling method resulting in a classification of big, middle, and small sized schools.

Thirty six "at risk" children aged 5 - 6 years old who were enrolled in Piboonupprathum school served as the subjects in the final phase and were enrolled in the second semester of 2005 academic year. They were children who were "at risk" in learning ability, direction, listening memory, visual memory, writing, movement, and conceptual grouping. The subject were selected from purposive sampling and divided into 6 groups of subtypes of learning disabilities in which 6 students were allocated in each group. The instrumentation of this phase was a screening device, an assessment form, and

intervention packages. The data were analyzed by using Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test.

The results of this research indicated that the development of the instrument to identify and assess the learning skills possessed satisfactory result of face validity. After the conclusion of the intervention phase, the post – test results showed that the students achieved higher scores at the level of .05 statistical significance in all 6 learning skills. The study indicated that this model was rated in the excellent level of the appropriateness as an intervention model for the “at risk” children.

Key words : A Model for Enhancing Learning Skills. The “at risk” Early Childhood Children with Learning Disabilities.

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กอย่างกว้างขวางเพราะตระหนักว่า เด็กคือทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของประเทศชาติ ไม่ว่าจะ เป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษกลุ่มหนึ่งที่มีจำนวนมากในโรงเรียนปกติก็คือ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กกลุ่มนี้มี��เด็กพิการหรือขาดโอกาสในการเรียนรู้ แต่กลับมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำต่างๆ ที่มีระดับสติปัญญาปกติหรือสูงกว่าปกติ เนื่องจากปัญหาทางการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ โดยที่ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถให้การช่วยเหลือได้ เพราะขาดความเข้าใจ และขาดเทคนิควิธีสอนที่จะช่วยเหลือได้ เด็กบางคนต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน บางคน

ต้องย้ายโรงเรียนบ่อยๆ ในขณะที่หลายคนถูกเข้าใจว่าเป็นเด็กเหลวไหลไม่สนใจในการศึกษาเล่าเรียน

ในประเทศไทย ผดุง อารยะวิญญู ได้ประเมินเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาพบว่า ในปีการศึกษา 2542 มีเด็กอยู่ในระดับประถมศึกษาทั่วประเทศประมาณ 7,000,000 คน จะเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ประมาณ 350,000 คน หรือประมาณ ร้อยละ 5 (ผดุง อารยะวิญญู. 2542 : 6 - 7) อย่างไรก็ตามก็ตีการวินิจฉัยเด็กในระดับปฐมวัยว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หรือไม่นั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากเด็กบางคนมีพัฒนาการล่าช้ากว่าวัยเพราะขาดความพร้อมลักษณะที่ปรากฏจึงคล้ายคลึงกันกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ นักการศึกษาและนักจิตวิทยาจึงเรียกเด็กปฐมวัยกลุ่มนี้ว่า เด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางการเรียนรู้ และจากการวิจัยของศรียานิยมธรรม และดารณี ศักดิ์ศิริผล ที่ทำการสำรวจเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางการเรียนรู้ ของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางการเรียนรู้ถึงร้อยละ 20.49 (ศรียานิยมธรรม และดารณี ศักดิ์ศิริผล. 2545 : 55 - 56)

ดังนั้น เพื่อป้องกันการสูญเสียโอกาสทางการศึกษา และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องค้นหาเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เสียแต่เนิ่นๆ เพื่อให้การช่วยเหลือและขจัดปัญหาที่รุนแรงหรือลดปัญหาที่ไม่พึงประสงค์ลง (Early Warning Signs of Learning Disabilities. 2004 : Online) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อ

การเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ อายุระหว่าง 5-6 ปี รูปแบบดังกล่าวนี้จึงเริ่มตั้งแต่การใช้เครื่องมือในการคัดแยกว่า เด็กคนใดมีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ แล้วจึงเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในด้านที่เป็นปัญหา และตรวจสอบการพัฒนาความสามารถดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ไปใช้ในการช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้อย่างจริงจังต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 สร้างแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

1.2 สร้างแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

1.3 สร้างชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 ประเมินทักษะการเรียนรู้ ด้านทิศทางการจำจากการฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และการจัดกลุ่มสัมพันธ์ ก่อนและหลังการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้

2.2 ประเมินรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

สมมติฐาน

1. แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80

2. แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80

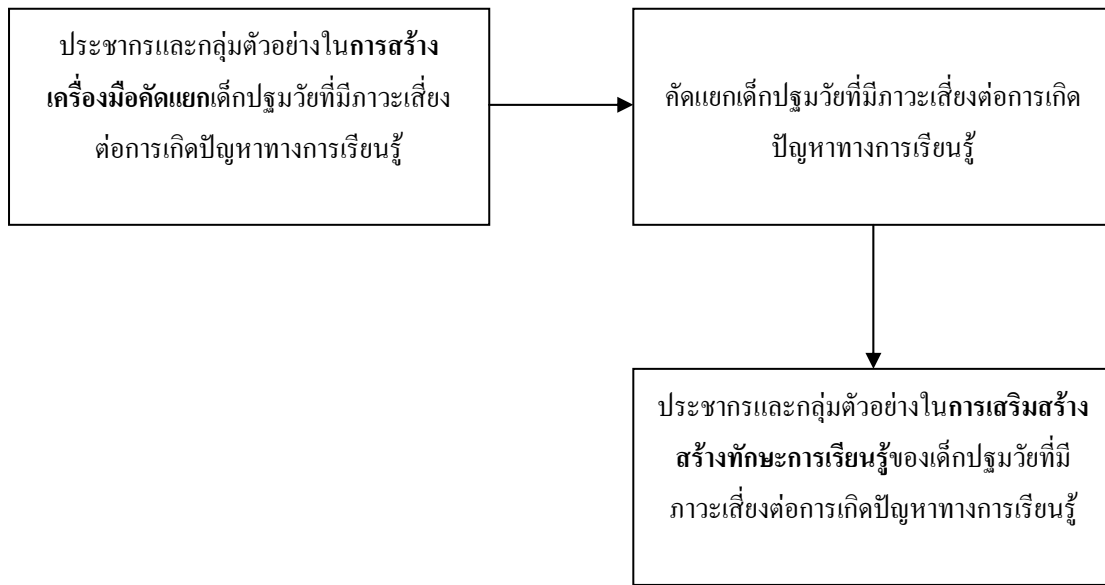
3. ประสิทธิภาพชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับเหมาะสมดี

3.1 ความสามารถด้านทิศทางการจำจากการฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และการจัดกลุ่มสัมพันธ์ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในระดับดี

3.2 ความสามารถด้านทิศทางการจำจากการฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และการจัดกลุ่มสัมพันธ์ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้สูงขึ้น

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มี 2 กลุ่ม คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ และ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และการประเมิน

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง การคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

ประชากร เป็นเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5 – 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลหรือเด็กเล็ก ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบ แบ่งชั้น โดยแบ่งโรงเรียนเป็น 3 ขนาด ตามจำนวนนักเรียน ได้ทั้งหมด 6 โรงเรียน และจำนวนนักเรียนรวมทั้งหมด 402 คน

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และการประเมินทักษะการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยง ต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ดังนี้

ทักษะการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้

ประชากร เป็นเด็กปฐมวัยที่มีโอกาสสูงจะเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่ม ซึ่งวัดได้จากการทดสอบด้วยเครื่องมือคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติในด้านทิศทาง การจำจากการฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และการจัดกลุ่มสัมพันธ์ มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลหรือเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยที่มีโอกาสสูงจะเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในโอกาสต่อไปถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่ม ซึ่งวัดได้จากการทดสอบด้วยเครื่องมือคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ในด้านทิศทาง การจำจากการฟัง การจำจากการเห็น การเขียน การเคลื่อนไหว และ

การจัดกลุ่มสัมพันธ์ มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียน พิบูลอุบลรัตน์ เลือเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านละ 6 คน รวม 6 ด้าน เป็นจำนวน 36 คน เลือกโดยใช้วิธีเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด คือ แบบคัดแยกเด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ และชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินทักษะการเรียนรู้ ใช้สถิติทดสอบแบบ The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Rank Test

ผลการวิจัย

รูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือคัดแยกที่สร้างขึ้น ขั้นตอนที่ 2 การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ โดยใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทักษะการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 มีเกณฑ์ปกติและเกณฑ์การตัดสินภาวะ "เสี่ยง" ณ ตำแหน่ง เปอร์เซ็นไทล์ที่ 10 ทุกชุดของแบบคัดแยก

1.2 แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.57 - 1.00 มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.68

1.3 ความสามารถทางการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้หลังจากได้รับการฝึกด้วยชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ดีขึ้น โดยความสามารถด้านทิศทาง การจำจากการฟัง การจำจากการเห็น และการเคลื่อนไหว อยู่ในระดับดีมาก ส่วนความสามารถด้านการเขียนและด้านการจัดกลุ่มสัมพันธ์ อยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ก่อน และหลังการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ พบว่าความสามารถทั้ง 6 ด้าน สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพโดยมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งชุดเท่ากับ 0.83 ซึ่งอยู่ในระดับที่เชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการคัดแยกเด็กปฐมวัย ว่าเด็กคนใด อยู่ในภาวะ "เสี่ยง" ต่อการมีปัญหาทางการเรียนรู้บ้าง ซึ่งเด็กกลุ่มนี้ไม่อาจจะรู้ได้ง่ายๆจากการสังเกตเพียงอย่างเดียว เพราะไม่มีลักษณะแตกต่างที่ปรากฏอย่างเด่นชัด มักจะพบความผิดปกติก็ต่อเมื่อเรียนในระดับประถมศึกษา แล้วปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้นการที่มีเครื่องมือเพื่อใช้ในการคัดแยกเด็กระดับปฐมวัยก็ จะทำให้สามารถค้นพบเด็กที่มีภาวะเสี่ยงเสียแต่เนิ่นๆ เพื่อให้การช่วยเหลือขจัดปัญหาที่รุนแรง หรือลดปัญหาที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะถ้าเด็กไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนก็จะทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มีความยุ่งยากในการทำงาน การเข้าสังคม ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อตัวเด็ก เพื่อน ครอบครัว และสังคม ดังนั้นการสร้างเครื่องมือคัด

แยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ในครั้งนี้จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนที่จะได้มีเครื่องมือในการคัดแยกเด็กเพื่อจะได้ทราบว่าเด็กเสี่ยงที่จะมีปัญหาทางการเรียนรู้ในด้านใดบ้างเพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มซึ่งจะทำให้เด็กเหล่านี้สามารถผ่านอุปสรรคและประสบความสำเร็จในการเรียนต่อไป ส่วนแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.68 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.57 ถึง 1.00 แสดงว่าแบบประเมินที่สร้างขึ้นเป็นแบบประเมินที่มีคุณภาพเหมาะสมในการนำไปใช้ สอดคล้องกับแนวคิดของชวาล แพรัตกุล (2516 : 317) ที่กล่าวว่าแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วงดังกล่าวเป็นข้อทดสอบที่มีคุณภาพรายข้อดีและเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความเห็นของ ยุทธพงษ์ กัยวรรณ (2543 : 126) ที่ว่าเครื่องมือในการวิจัยถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลได้ตรง (Validity) ในสิ่งที่จะต้องวัด เมื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้ชุดเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ พบว่า ความสามารถทั้ง 6 ด้าน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยใช้การเล่นและแบบฝึกหัดนั้นนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทำให้เกิดความสนใจตั้งใจให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ และ พัชรี สนวนแก้ว ที่พบว่าการเล่นเป็นประสบการณ์สำคัญสำหรับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพราะขณะที่เล่นเด็กได้คิดได้กระทำ

ได้สัมผัสและสนุกสนานกับการเล่น การเล่นจึงเป็นงานของเด็กที่จะซึมซับความรู้และพฤติกรรมต่างๆ จากการเล่น ทั้งยังเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กในภาพรวม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอีกด้วย (กุลยา ตันติผลาชีวะ.2545 : 23 - 27) ; (พัชรี สนวนแก้ว. 2545 : 55 - 56) สำหรับคุณภาพของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ มีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างเครื่องมือแต่ละชุดได้กำหนดโครงสร้างและสร้างตามโครงสร้างที่กำหนดทุกขั้นตอน รวมทั้งเครื่องมือทุกชุดผ่านการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ค่าความเชื่อมั่น จากผู้เชี่ยวชาญและด้วยวิธีการทางสถิติ จึงส่งผลให้สามารถคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ได้ และให้การช่วยเหลือพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ แล้วประเมินความสามารถด้วยแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ ซึ่งจากการดำเนินการตามรูปแบบนี้ ทำให้เด็กได้รับการพัฒนาจนมีทักษะในการเรียนรู้ดีขึ้น ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐควรจะกำหนดเป็นนโยบายให้มีการคัดแยกเด็ก ตั้งแต่ระดับปฐมวัยและให้การช่วยเหลือแก่เด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ต่อไป และควรมีการเผยแพร่ผลการวิจัยครั้งนี้ให้เป็น ที่รู้จัก เพื่อจะได้ นำรูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากในประเทศไทยยังขาดแคลนเครื่องมือที่ใช้ใน

การคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ การนำเครื่องมือนี้ไปใช้ในการคัดแยกโดยทั่วถึง จะเป็นการช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ได้อย่างทันทั่วถึงต่อไป โดยจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนระดับปฐมวัยในการใช้เครื่องมือคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ชุดนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผู้ที่นำแบบคัดแยก แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ และชุดเสริมทักษะการเรียนรู้ไปใช้ ควรได้รับการอบรมการใช้เครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง และควรศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งในคู่มืออย่างเคร่งครัด และต้องดำเนินการตามรูปแบบทุกขั้นตอน ตั้งแต่การคัดแยก การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ และการประเมินทักษะการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มการทดสอบเรื่องการจำลำดับจากการฟังและการเห็น เนื่องจากเด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้บางคนอาจจะมีปัญหาในเรื่องดังกล่าว ซึ่งในแบบทดสอบจากการวิจัยครั้งนี้มีเฉพาะการทดสอบการจำจากการฟังและการเห็น

นอกจากนี้ควรมีการปรับลักษณะและขนาดของรูปภาพที่ใช้ในการทดสอบให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยและมีขนาดใหญ่เหมาะสมกับเด็กระดับปฐมวัยก่อนนำไปหาเกณฑ์ปกติและเกณฑ์การตัดสินของเด็กทั่วประเทศ เพื่อจะได้นำมาใช้คัดแยกเด็กได้ ทั่วประเทศ และควรมีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ในลักษณะอื่นๆ นอกจากนี้ควรทำการค้นคว้าเกี่ยวกับ เทคนิควิธีที่จะช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ อีกรั้งควรมีการพัฒนาแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น เริ่มจากใช้แบบตรวจสอบรายการเพื่อคัดกรองเด็กเบื้องต้น แล้วจึงใช้เครื่องมือคัดแยกเพื่อระบุว่าเด็กคนใดอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านใดบ้าง และให้การช่วยเหลือ หลังจากนั้นจึงประเมินทักษะการเรียนรู้ และทำการส่งต่อเด็กที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบของการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

.....

บรรณานุกรม

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพฯ : สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวาล แพร์ตกุล. (2516). **เทคนิคการวัดผล**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). **รายงานวิจัยการสร้างแบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรี สอนแก้ว.(2545). **จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย** .ภาควิชาโรงเรียนสาธิต คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : ดวงกลม.
- ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศรียา นิยมธรรม และดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2545). **รายงานการวิจัยการสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2543). **ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี ปัญหาการเรียนที่แก้ไขได้**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

Early Childhood Intervention Pamphlet. (2004). (Online). Available:

http://www.ldonline.org/ld_indepth/general_info/early_childhood_inter.html.

Retrieved January 23,2004.

Early Warning Signs of Learning Disabilities. (2004). (Online).Available:

http://www.ldonline.org/ld_indepth/general_info/celd_early_warning.html. Retrieved

January 23,2004.

Learning Disabilities and the Preschool Child. (2003). (Online). Available:

<http://www.ldonline.org/njcd/preschool.html>. Retrieved October 30,2003.